

ירושלים, כ' בטבת תשע"א

27 בדצמבר 2010

חוזר מס' ח-06-2284

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי

(ניהול בנקאי תקין, הוראה מספר 203)

מבוא

1. בעקביות עם המלצות ועדת באזל בנושא מדידה והלימות הון (להלן - "באזל II"), נקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי" (להלן - "הוראה מספר 203") כי נדרש ריתוק הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים למדינת ישראל במט"ח. לאחר בחינת ההסדרים המקובלים בעולם, עלה הצורך לתקן את ההוראה, כמפורט להלן.
2. במסגרת עדכון ההוראה, נוספה הבהרה בנוגע לייחוס משקל סיכון להשקעה בהנפקה ספציפית של גופים, שמשקל הסיכון הכללי שלהם אינו מבוסס על דירוג ספציפי.
3. בנוסף, תוקנה גם טעות בהגדרת "חובות קמעונאיים לצרכי הון פיקוחי", אשר נכללים בתיק הקמעונאי הפיקוחי, ויכולים להיות משוקללים בסיכון של 75%, וזאת בעקביות עם המלצות באזל II.
4. כמו כן נעשו מספר תיקונים טכניים להוראה.
5. בהמשך לכך, ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות ובאישור הנגיד, החלטתי על עדכון ההוראה כמפורט להלן.

התיקונים להוראה

6. בסעיף 54 (חובות של ריבונות) - יתווספו "חשיפות הנקובות במט"ח, שלמדינה קיימת אפשרות לסלק אותן בש"ח אם היא מתקשה בגיוס מט"ח, ובלבד ששער ההמרה לש"ח יהיה שער שוטף (שמאפשר לתאגיד הבנקאי להמיר את הסכום השקלי שקיבל למט"ח בסכום שהמדינה צריכה הייתה לפרוע)" לסוגי החשיפות שנחשבות כחשיפות הנקובות במטבע ישראלי, וניתן להחיל עליהן משקל סיכון 0%.

דברי הסבר

סיכון האשראי לתאגיד הבנקאי בגין חשיפה כמתואר זהה לסיכון האשראי לו נחשף התאגיד הבנקאי בגין חשיפה למדינת ישראל בש"ח. לפיכך, יש להשוות את דרישת ההון בין שתי החשיפות.

7. בסעיף 70 (חובות שנכללו בתיקים קמעונאיים פיקוחיים), לרשימת הקריטריונים שחובות צריכים לעמוד בהם על מנת להיכלל בתיק הקמעונאי הפיקוחי, נוסף הקריטריון "ערך נמוך של חשיפה יחידה. החשיפה הקמעונאית המצרפית המרבית לצד נגדי אחד לא תעלה על הסף המוחלט של 5 מיליוני ש"ח".

דברי הסבר

לכאורה, קריטריון זה חייב להתקיים על מנת שהחובות יעמדו בתנאי שנקבע ברישא של הסעיף (עמידה בהגדרת חשיפה קמעונאית לפי סעיפים 231 ו-232 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 204).

אולם כאשר "הלוואה במשכון דירת מגורים" (תבליט שני בסעיף 231), אינה עומדת בתנאים הנוספים של סעיף 72 בהוראה מספר 203 לשקלול בסיכון של 35%, בשל LTV גבוה מ-75%, נקבע בסעיף 72 כי: "הלוואות במשכנתה שאינן כשירות לשקלול של 35%, ישוקללו על פי משקל הסיכון המוחל על התיק הקמעונאי הפיקוחי, בכפוף לעמידתן בתנאי הכשירות לתיק זה". על מנת להבטיח שהלוואה לדיור בסך גבוה מחמישה מליון ש"ח לא תשוקלל בסיכון של 75%, גם אם היא עומדת בהגדרת "הלוואה במשכון דירת מגורים", בהתאם להנחיות ועדת באזל, תנאי זה מצוין במפורש.

8. בסעיף 99 (דירוג מנפיק לעומת דירוג הנפקה), נוספה הבהרה לפיה משקל הסיכון של השקעת תאגיד בנקאי בנייר ערך חוב שהנפיקו ישות סקטור ציבורי מקומית, או חברת ניירות ערך, שמשקל הסיכון שלהן נגזר מדירוג המדינה, יקבע בהתאם למשקל הסיכון של המנפיק, ולא יתבסס על דירוג הנפקה ספציפי, אם קיים.

דברי הסבר

הנחיה זו קיימת לגבי חשיפות לבנקים. נדרשת הבהרה שהיא רלוונטית גם לגופים נוספים, שמשקל הסיכון שלהם נקבע באופן דומה לזה של בנקים.

תחילה

9. תחילת התיקונים להוראה לפי חוזר זה היא ביום פרסומו.

עדכון הקובץ

10. מצורפים דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון :

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(12/10) [2] 203-3	(6/10) [1] 203-3
* (6/10) [1] 203-4	(6/10) [1] 203-4
# (6/10) [1] 203-5-6	(6/10) [1] 203-5-6
(12/10) [2] 203-7-8	(6/10) [1] 203-7-8
(12/10) [2] 203-17	(6/10) [1] 203-17
* (6/10) [2] 203-18-20	(6/10) [2] 203-18-20
# (6/10) [1] 203-33-34	(6/10) [1] 203-33-34
(12/10) [2] 203-73	(6/10) [1] 203-73

* עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

תיקון טכני

בכבוד רב,

רוני חזקיהו
המפקח על הבנקים